

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Delbetänkande av Styrmedelsutredningen (SOU 2009:40) En ny modell för arbetstillsyn

Arbetsgivarverket avstyrker att en ny modell för arbetstillsyn med förslag till ”märkning” införs.

I det fall någon form av märkning ändå införs, ställer det stora krav på att modellen är rättssäker, frivillig, konkurrensneutral och allmänt tillgänglig. Det är även angeläget att modellen utgör ett positivt incitament för arbetsmiljöförbättringar och inte fokuserar på brister. Den bör vidare vara samordnad med reglerna i föreskriften om systematiskt arbetsmiljöarbete.

Det är sannolikt att oavsett vilken modell utredningen kan komma att välja uppstår väsentliga kostnader för arbetslivet. I det perspektivet anser Arbetsgivarverket att det måste säkerställas att ett framtida nytt system har avsedda effekter på arbetsmiljö och konkurrens på arbetsmarknaden innan det införs.

Utredningens uppdrag

Utredningens uppdrag är att se över behovet av och möjligheterna att införa styrmedel som innebär att arbetsmiljöns potential för ökad konkurrenskraft tas tillvara, genom att lyfta fram och förstärka de verksamhetsmässiga och ekonomiska drivkrafterna av en god arbetsmiljö. Utredaren ska särskilt utreda möjligheterna att koppla sådana styrmedel till Arbetsmiljöverkets tillsyn. Det system som har införts i Danmark för s k ”screening” av arbetsställen och tilldelning av s k ”smileys” bör enligt utredningens direktiv beaktas.

Utredning i omvänd ordning

Av budgetmässiga skäl har utredaren haft i uppdrag att hantera frågorna i omvänd ordning. Frågan om arbetsmiljömärkning har därför hanterats först och utredningens huvudfrågor har ännu inte kunnat utredas. Denna anmärkningsvärda hantering försvårar för utredningen, eftersom det underlag inte finns tillgängligt som bör ligga till grund för ett konkret förslag av det slag som utredningen lämnar i delbetänkandet.

Den danska modellen är ännu inte utvärderad

Utgångspunkten för förslaget är den danska modellen, vilken varken är färdigbyggd eller färdigutredd. Ingen vet med säkerhet vilka effekter modellen har på

arbetsmiljön i olika verksamheter, än mindre kan man förutse de marknadseffekter den medför. Utredningen har inte kunnat visa några belegg för att den föreslagna modellen innebär sådana drivkrafter och incitament som Ds 2008:16 syftar till.

Förslaget är kostsamt för statsfinanserna och arbetslivet

Förslaget beräknas dessutom medföra avsevärda statsfinansiella kostnader samt administrativa kostnader för arbetslivet. Utredningens bedömning är att kostnaden för Arbetsmiljöverket (AV) skulle bli mellan 700 mkr och 1 miljard kr inklusive kostnader för utbildning och infrastruktur.

De administrativa kostnader med anledning av förslaget som belastar arbetslivet är inte utredda. Ett förslag som innebär så höga kostnader, bör föregås av en betydligt mer djupgående analys av potentiella fördelar innan det implementeras.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Göran Ekström. Vid den slutliga handläggningen deltog enhetschef Elisabet Sundén Ingeström, arbetsmiljöexpert Gunnar Sundqvist och rådgivare Dan Hultgren, föredragande.

Göran Ekström

Dan Hultgren